

Open brief: pro openbare diensten en voor een maximale dienstverlening!

Nieuws maandag 20 mei 2019

Het nieuws dat er grote personeelstekorten zijn bij de federale overheid haalde **de voorpagina van De Standaard**, maar het is nauwelijks nieuws voor de ACOD of voor wie werkt in de openbare sector. De reden is niet ver te zoeken: als je niet voldoende budget voorziet, niet investeert in openbare diensten en gepensioneerde personeelsleden niet vervangt, dan is het slechts een kwestie van tijd voor er tekorten opduiken en die zich laten voelen.

Het was immers al zeer lang duidelijk – van bij het lezen van de regeerakkoorden bij het aantreden van zowel de Vlaamse als de federale regering in 2015 – dat er zou ingezet worden op de afbouw – lees afbraak – van de openbare diensten. De openbare diensten moesten en zouden inleveren, zowel wat betreft hun werkmiddelen als hun personeel. Ook privatiseringen, de afbouw van het ambtenarenstatuut en inhakken op het ambtenarenpensioen stonden van meet af aan op het programma. De gevolgen voor de burger laten zich dan ook voelen. De openbare dienstverlening neemt af, duurt langer, kost meer en wordt hoe langer hoe meer onzeker. Dat is niet waar de burger belastingen voor betaalt.

Achter deze besparings- en afbraakwoede zat ongetwijfeld een bewuste strategie. De liberaal-rechtse partijen in de regeringen – daarin gesteund en geholpen door de werkgeversorganisaties, de denktank Itinera en enkele 'kingmakers' uit de private sector – dachten: 'Starve the beast!'. Ze hebben duidelijk ingezet op het uithongeren en vleugellam maken van de openbare diensten, om ze vervolgens af te beelden als dure, slechtwerkende kostenposten. Laat de private sector maar aanrukken!

Niets is minder waar dan deze karikaturale voorstelling, integendeel. Openbare diensten vormen een belangrijke motor van onze economie. Ze zorgen voor werkgelegenheid en ondersteunen de private markt in haar welvaartscreatie. Een openbare dienstverlening moet de burger rijker maken, meer welbevinden geven, ondersteunen in zijn dagelijks leven en meer gelijkheid en zekerheid creëren in de samenleving. Openbare diensten leveren cruciale diensten van algemeen nut, waaraan anders niet op dezelfde betaalbare, toegankelijke, kwaliteitsvolle, neutrale en universele manier zou voldaan worden. Zonder openbare diensten zou de burger overgelaten worden aan de vrije markt, die winstmaximalisatie centraal stelt en die gekenmerkt wordt door een schraler, duurder en selectiever aanbod."

In de volgende regeerperiode moet er daarom dringend opnieuw geïnvesteerd worden in onder andere justitie en politie, financiën, gezondheid en andere zorgen, onderwijs, cultuur, openbaar vervoer en overheidsbedrijven. Helaas durven politici van de meeste politieke partijen niet meer opkomen voor de openbare diensten. Ze denken te scoren met thema's als belastingverlaging, terwijl ze beter zouden uitleggen hoe rechtvaardige fiscaliteit en investeringen in openbare diensten elke burger – en niet enkel de welvarenden onder ons – rijker zou maken.

Het is dan ook intriest dat we voorbij vijf jaar op federaal vlak de N-VA-minister van Openbaar Ambt niet te zien kregen. Hij was zelden of nooit aanwezig wanneer we onze terechte bekommernissen wilden aankaarten.

Het is hoog tijd dat de politiek verantwoordelijken opnieuw respect opbrengen en waardering tonen voor het personeel van de openbare diensten. Sociaal overleg impliceert een dialoog en dus een gesprek waarin beide partijen hun argumenten voorstellen en ernaar geluisterd wordt.

De federale regering kan geen goed palmares voorleggen wat financiën en begroting betreft. Het tekort blijft stijgen. De ACOD zal daarom ook de komende vijf jaar het positief effect van openbare diensten op de samenleving en de burger blijven benadrukken. De negatieve effecten van ontmantelde en afgeslankte openbare diensten zijn intussen pijnlijk duidelijk geworden. Bij deze een waarschuwing: er is geen geld meer te vinden bij de federale en Vlaamse departementen en beleidsdomeinen. De ACOD vraagt verantwoordelijkheid van iedereen die het goed meent met onze samenleving om dat in te zien.

Chris Reniers

voorzitter ACOD